

Regeringen

OKTOBER 2020

Tryghed for alle danskere

Tryghed for alle danskere

Regeringen vil ikke acceptere, at der er områder i Danmark, der er plaget af hårdkogte kriminelle og grupper af unge, der skaber utryghed.

Der har i alt for lang tid været eksempler på, at grupper af især unge mænd udviser en uacceptabel adfærd, hvor de dominerer områder i det offentlige rum og skaber en hverdag præget af frygt og utryghed for andre mennesker. En adfærd, som i ekstreme tilfælde ender i umotiverede, voldelige overfald på andre unge – blandt andet i nattelivet. Den adfærd er et anslag mod trygheden i samfundet og en hån mod fællesskabet. Sådan en adfærd påvirker almindelige menneskers dagligdag og får dem til at vælge en anden vej hjem fra arbejde eller fra skole. Får dem til at undgå at tage toget om aftenen eller vælge den trafikerede vej i stedet for det fredelige stisystem.

Det er alt sammen med til at begrænse almindelige menneskers frihed.

Danskernes tryghed er afgørende for regeringens. Derfor har vi allerede præsenteret flere initiativer, der sætter hårdt ind mod utryghedsskabende adfærd.

Vi har præsenteret en Trygheds- og Sikkerhedspakke, der blandt meget andet giver kommunerne langt bedre mulighed for at sætte kameraer op for at fremme trygheden – særligt i nattelivet. Vi har lagt op til en markant skærpelse af straffene for vanvidskørsel, og senest har vi foreslået, at straffen for at skyde fyrværkeri mod vores betjente og ambulancefolk forhøjes med en tredjedel.

Der er behov for flere tryghedsskabende tiltag. Regeringen vil derfor indføre nye initiativer mod utryghedsskabende adfærd i områder plaget af utryghed. Politiet kan i dag udstede et opholdsforbud til enkeltpersoner. Det kan f.eks. være til en person, som har udvist en særligt utryghedsskabende adfærd, f.eks. en såkaldt

”bandevagt”. Det har virket. Men det fjerner ikke resten af gruppen, som hænger ud og chikanerer. Fremover skal politiet kunne indføre et tryghedsskabende opholdsforbud for alle personer i et bestemt område, hvor der er utryghed. Det kan være på en parkeringsplads i et boligområde eller ved et butikscenter, hvor grupper af f.eks. unge mænd samles og skaber utryghed.

Hvis opholdsforbuddet ikke overholdes, skal straffen være markant. Regeringen foreslår, at straffen første gang som udgangspunkt skal være en bøde på 10.000 kroner. Har man i forvejen gæld til det offentlige, som fx stammer fra tidligere strafbare forhold, bliver der kontant afregning. Så skal politiet kunne tage dyre jakker, ure, mobiltelefoner og andre ting af større værdi fra de pågældende på stedet.

Anden gang man overtræder forbuddet, skal det som udgangspunkt koste 30 dages fængsel. På den måde giver vi politiet flere muskler. Samtidig sender vi en besked til uromagerne og deres forældre, som ikke kan misforstås. Den besked skal også gælde boligen.

I dag kan der gå lang tid, fra en kriminel beboer bliver dømt for en lovovertrædelse, til han og hans familie sættes ud af boligen. Nogle gange går der flere år. Det er fuldstændig uacceptabelt.

Fremover skal det være muligt at smide kriminelle beboere ud af deres lejelejlighed i umiddelbar forlængelse af, at de bliver dømt for en lovovertrædelse. Kan man ikke opføre sig ordentligt, skal man flytte.

Endelig vil regeringen sætte ind over for volden i nattelivet. Her foreslår vi, at personer, der får en dom for vold i nattelivet, skal kunne udelukkes fra at komme i nattelivet i op til to år. Så den unge dreng, der er blevet slået ned foran en bar, ikke skal møde samme voldsmand i køen kort tid efter dommen. I Danmark skal man være tryk alle steder.

Initiativer

1. Hurtigere udsættelse af lejeboliger

Det er et problem, at boligselskaberne oplever lange sagsbehandlingstider i sager om udsættelse af lejere på grund af kriminalitet.

Regeringen foreslår derfor at indføre en ordning, hvor spørgsmålet om ophævelse af lejemålet kan afgøres i umiddelbar forlængelse af straffesagen.

En sådan ordning vil betyde, at ophævelsesspørgsmålet kan "kobles på" straffesagen og afgøres af den samme dommer i byretten, hvorved der ikke vil være ventetid mellem straffesagen og sagen om ophævelse af lejemålet.

Ordningen indebærer nærmere bestemt, at politiet og andre relevante myndigheder allerede på tiltaletidspunktet skal videregive relevante oplysninger til boligselskabet med henblik på, at boligselskabet kan forberede sagen om ophævelse af lejemålet. Boligselskabet skal herefter – inden for en vis frist – meddele anklagemyndigheden, om boligselskabet ønsker at nedlægge en påstand om ophævelse af lejemålet, hvis den pågældende dømmes i straffesagen.

En sådan ordning vil have en vis lighed med den eksisterende ordning, hvor der under en straffesag kan nedlægges en påstand om erstatning.

Den nye ordning vil kræve lovændring.

2. Forbud mod at deltage i nattelivet

Det er et problem, at ofre for vold i nattelivet efter relativt kort tid igen kan stå ansigt til ansigt med deres overfaldsmand i nattelivet.

Regeringen foreslår derfor at indføre regler, der sikrer, at personer, der begår vold i nattelivet, efter dommen i en periode ikke kan færdes i nattelivet med en deraf følgende risiko for ny kriminalitet.

Dette kan ske ved, at personer, som dømmes for vold begået i nattelivet, som en tillægsforanstaltning til en ubetinget eller betinget dom kan gives et generelt forbud mod eksempelvis at færdes på og omkring barer og diskoteker mv. ("nattelivszoner") i nærmere angivne tidsrum i en periode på f.eks. 1 eller 2 år.

Den nye ordning vil kræve lovændring.

3. Tryghedsskabende opholdsforbud

Det er et problem, at grupper af ofte unge mænd og med eventuelt løsere tilknytning til bandemiljøet samles på bestemte steder i det offentlige rum og med deres adfærd og fremtoning skaber utryghed blandt beboere og forbipasserende i området.

Regeringen foreslår derfor at indføre en mulighed for politiet til at udstede et generelt forbud mod ophold i et geografisk afgrænset område, f.eks. en plads, ved en station eller lignende, i en begrænset periode (f.eks. 30 dage ad gangen med mulighed for forlængelse), hvis en gruppe af personer udviser en utryghedsskabende adfærd i området.

Ved vurderingen af, om der er tale om utryghedsskabende adfærd, kan der ud fra en samlet konkret vurdering f.eks. lægges vægt på antallet af personer, om gruppen medfører støjgener, trafikale gener og/eller om personer i gruppen udviser chikanøs eller truende adfærd, der som sådan skaber utryghed blandt beboere og forbipasserende i området.

Forbuddet indebærer, at man ikke må tage ophold i det pågældende område i den periode, hvor forbuddet gælder. Forbuddet vil ikke forhindre almindelig færden i området som eksempelvis færdsel til og fra stationer og butikker mv. i området.

Den nye ordning vil kræve lovændring.

4. Beslaglæggelse af værdigenstande

Det er uacceptabelt, at nogle personer, der har gæld til det offentlige, er i stand til at opretholde en tilværelse, der ikke afspejler, at den pågældende har gæld.

Regeringen foreslår derfor at udvide politiets adgang til at beslaglægge værdigenstande i forbindelse med, at politiet antræffer og sigter en person, f.eks. ved udstedelse af bødeforelæg.

Efter den foreslåede ordning vil politiet kunne foretage beslaglæggelse i tilfælde, hvor politiet antræffer og sigter en person og på stedet ved kontakt til Skatteforvaltningens vagttelefon konstaterer, at vedkommende i forvejen har gæld til det offentlige, der eksempelvis stammer fra tidligere kriminelle forhold, og at gælden er af en vis størrelse.

Der gælder en formodningsregel for, at den, der bærer genstanden, er genstandens ejer. Beslaglæggelsen vil ske med henblik på fyldestgørelse i forhold til allerede eksisterende gæld.

Der vil være visse undtagelser til initiativet, herunder at der ikke vil kunne ske beslaglæggelse af genstande med en værdi under en vis minimumsgrænse eller genstande, som er nødvendige for den pågældende for at opretholde en beskeden levefod.

Den nye ordning vil kræve lovændring.

Faktaboks

Tidligere initiativer

Initiativer mod angreb på personer i offentlig tjeneste og affyring af fyrværkeri mod personer

Regeringen har præsenteret tre initiativer mod angreb med bl.a. fyrværkeri.

Ny selvstændig bestemmelse i straffeloven (§ 119 b) om angreb med genstande (herunder sten og fyrværkeri) på personer i offentlig tjeneste eller hverv for at understrege forbrydelsens alvor. Samtidig skærpes straffen med en tredjedel. Det betyder, at det, der i dag giver 6 måneders fængsel, fremover skal takseres til 8 måneder i stedet.

Strafskærpelse med en tredjedel for overtrædelse af straffelovens § 252 om forvoldelse af fare for nogens liv eller førlighed ved affyring eller kast af genstande mod andre (herunder sten og fyrværkeri).

Forstærket indsats fra politiet i risikoperioden, der sikrer en tidligere og fokuseret forebyggende indsats i de særligt berørte områder.

Initiativer mod vanvidskørsel

Regeringen har foreslået nye tiltag mod vanvidskørsel.

Vanvidsbiler skal væk fra gaden. Alle biler, der anvendes til vanvidskørsel, skal som udgangspunkt beslaglægges, konfiskeres og bortauktioneres. Det gælder, uanset hvem der ejer bilen. Samtidigt skal der sættes ind mod anvendelsen af stråmænd ved leasing, der i dag gør det for let for folk at snyde sig adgang til en bil.

Straffene for vanvidskørsel skal skærpes. Farligheden og alvoren ved vanvidskørsel skal afspejles i de udmålte straffe. Der skal sendes et tydeligt signal om, at vi som samfund ikke vil acceptere, at vores gader og veje bliver usikre og utrygge steder at færdes. Derfor skærpes straffen for de groveste hastighedsforseelser, kørsel i frakendelsestiden, når frakendelsen skyldes vanvidskørsel, ulovlig kapkørsel samt chikanøs kørsel, der hindrer politiets arbejde fra bøde til et udgangspunkt om ubetinget fængsel i førstegangstilfælde. Herudover skærpes strafniveauet i straffelovens bestemmelser om farlig kørsel med indtil det halve.

Nye regler for tv-overvågning (tryghed- og sikkerhedspakken)

Regering har styrket brugen af tv-overvågning med følgende tiltag.

Politiet styrker brugen af tv-overvågning

Regeringen har besluttet, at politiet kan opsætte 300 yderligere kameraer med henblik på både at forebygge og efterforske kriminalitet. Politiet vil på baggrund af en politifaglig vurdering udvælge de steder, hvor der er størst politimæssigt behov for at etablere tv-overvågning. Det betyder, at kameraerne bliver opsat på steder, hvor der på grund af kriminalitet eller utryghedsskabende adfærd er et særligt behov. De første 50 kameraer blev i august 2020 fordelt mellem landets politikredse.

Udvidelse af privates adgang til at tv-overvåge i området omkring egne indgange og facader

Fra 1. juli 2020 kan pengeinstitutvirksomheder, spillekasinoer, hotel- og restaurationsvirksomheder, engrosvirksomheder, hvorfra der foregår salg og udlevering af varer, butikcentre og butikker, hvorfra der foregår detailsalg, foretage tv-overvågning af egne indgange og facader samt arealer, som ligger i umiddelbar tilknytning til egne indgange og facader, når tv-overvågningen er klart nødvendig af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse.

De nye regler indebærer, at visse private aktører nu kan foretage tv-overvågning af et område, som strækker sig op til ca. 30 meter fra forretningsstedets egne indgange og facader.

Faktaboks

Tidligere initiativer (fortsat)

Tidligere har det kun været muligt at foretage tv-overvågning af et område, der strakte sig op til ca. 10-15 meter fra forretningsstedets egne indgange og facader.

Derudover er gruppen af private aktører, der må foretage tv-overvågning, udvidet til også at omfatte engrosvirksomheder, hvorfra der foregår salg og udlevering af varer.

Udvidelse af offentlige myndigheders adgang til at tv-overvåge ved offentlige bygninger

Fra 1. juli 2020 kan offentlige myndigheder foretage tv-overvågning af arealer, som ligger i umiddelbar tilknytning til egne bygningers indgange og facader, når tv-overvågningen er klart nødvendig af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse

De nye regler indebærer en udvidelse af offentlige myndigheders adgang til at tv-overvåge i forbindelse med myndighedernes bygninger ved, at der nu må foretages tv-overvågning af et område, som strækker sig op til ca. 30 meter fra egne bygningers indgange og facader, når tv-overvågningen er klart nødvendig af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse.

Udvidelse af kommuners adgang til at tv-overvåge offentligt tilgængelige områder med henblik på at fremme trygheden.

Fra 1. juli 2020 kan danske kommuner efter drøftelse med politidirektøren foretage tv-overvågning af gade, vej, plads eller lignende område, som benyttes til almindelig færdsel, og som ligger i umiddelbar tilknytning til eller i forlængelse af en restaurationsvirksomhed, med henblik på at fremme trygheden

Det betyder, at en kommunalbestyrelse efter drøftelse med politidirektøren med henblik på at fremme trygheden kan foretage tv-overvågning af gade, vej, plads eller lignende område, som benyttes til almindelig færdsel, i op til ca. 30 meter fra den pågældende restaurationsvirksomhed.

Politiets overtagelse af tv-overvågning

Fra 1. juli 2020 har politiet fået adgang til at overtage andre myndigheders og privates tv-overvågning i ekstraordinære situationer for at forebygge og efterforske særligt alvorlige forbrydelser, eksempelvis terrorangreb, bandeopgør mv., hvor menneskeliv eller betydelige samfundsværdier kan bringes eller er blevet bragt i fare.

Oktober 2020

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K
Tlf. : +45 72 26 84 00
E-mail: jm@jm.dk

ISBN 978-87-93823-34-1

Design: Regeringens Kommunikationsenhed
Layout: Rigspolitiet
Fotos: Rigspolitiet og Zodebala/iStockphoto.com

Publikationen kan hentes på
www.jm.dk